

Luftfartsstyrelsens föreskrifter om certifikat för ultralätt flygplan (UL);

beslutade den 29 januari 2008.

Luftfartsstyrelsen föreskriver med stöd av 32, 44, 84 och 92 §§ luftfartsförordningen (1986:171) följande.

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid utfärdande, förnyelse och utökning av pilotcertifikat och behörigheter för ultralätt flygplan (UL) och anger de befogenheter som certifikatet ger innehavaren.

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>behörighet:</i>	en anteckning i ett certifikat som fastställer speciella villkor, befogenheter eller begränsningar för certifikatet
<i>behörighetsbevis:</i>	av luftfartsmyndighet utfärdat godkännande att utöva viss tjänst
<i>distansflygning:</i>	flygning som sträcker sig mer än 25 nautiska mil (NM) ut från startplatsen
<i>elevtillstånd:</i>	behörighetshandling som visar att vissa krav för att få delta i viss luftfartsutbildning är uppfyllda
<i>ensamflygning:</i>	flygning under vilken en elev är enda personen ombord på ett luftfartyg
<i>flygplan:</i>	luftfartyg tyngre än luften, som framdrivs av en kraftkälla och som får sin lyftkraft under flygning huvudsakligen genom luftens reaktioner mot ytor, vilka förblir fasta under givna flygtillstånd och som inte definieras som ultralätta flygplan
<i>flygskola:</i>	organisation som har Luftfartsstyrelsens tillstånd att bedriva utbildning för flygcertifikat och behörigheter knutna till flygcertifikat
<i>flygtid i flygplan och ultralätta flygplan:</i>	den totala tiden räknad från det att ett flygplan eller ett ultralätt flygplan bringas i rörelse i avsikt att lyfta till dess det efter flygning bringas att stanna
<i>förnyelse:</i>	förnyelse (av t.ex. en behörighet eller ett godkännande): a) den administrativa åtgärd som vidtas efter det att en behörighet eller ett godkännande har upphört att

	<p>gälla och som förnyar befogenheterna enligt behörigheten eller godkännandet för ytterligare en angiven tidsperiod som följer efter det att angivna krav har uppfyllts;</p> <p>b) förlängning (av t.ex. en behörighet eller ett godkännande): den administrativa åtgärd som vidtas under den tid som en behörighet eller ett godkännande gäller och som tillåter innehavaren att fortsätta att utöva befogenheter enligt behörigheten eller godkännandet för ytterligare en angiven tidsperiod som följer efter det att angivna krav har uppfyllts</p>
<i>helikopter:</i>	luftfartyg tyngre än luften, som får lyftkraft under flygning genom luftens reaktion mot en eller flera motordrivna rotor
<i>hängglidare:</i>	luftfartyg som är tyngre än luften och erhåller sin lyftkraft under flygning genom aerodynamiska reaktioner på ytor som under flygning förblir fasta under givna flyglägen; utmärkande för en hängglidare är att vingen som är av textilmaterial eller liknande får sin styvhet genom strukturelement och stagning och att luftfartyget är så lätt att det kan startas och landas till fots
<i>kategori av luftfartyg:</i>	luftfartyg med gemensamma grundläggande egenskaper
<i>klass av luftfartyg:</i>	typer av luftfartyg som i certifikat- och utbildningshänseende är sammanförda och som är likvärdiga
<i>kompetenskontroll:</i>	uppvisade av färdigheter för att förlänga eller förnya behörigheter, inbegripet sådana muntliga prov som kan krävas
<i>motorsegelflygplan:</i>	luftfartyg med en eller flera motorer som när motorn eller motorerna inte är i gång har egenskaper som ett segelflygplan
<i>NM:</i>	nautiska mil
<i>PC:</i>	(Proficiency Check) kompetenskontroll
<i>personlig flygdagbok:</i>	(pilot log book) dagbok där uppgifter om utbildningar, flygningar, tid i simulerade hjälpmedel och luftfartyg redovisas
<i>pilot:</i>	behörig person med uppgift att föra luftfartyg
<i>praktiskt prov:</i>	uppvisande av färdigheter inför utfärdande av certifikat eller behörigheter, inbegripet sådana muntliga prov som kan krävas
<i>segelflygplan:</i>	luftfartyg tyngre än luften utan framdrivningsanordning som får lyftkraft huvudsakligen genom luftens reaktion mot ytor vilka förblir fasta under givna flygtillstånd
<i>typ av luftfartyg:</i>	luftfartyg av samma grundkonstruktion, vilket även innefattar modifieringar som inte medför förändringar i handhavande, flygegenskaper eller flygbesättning

<i>UL:</i>	ultralätt flygplan
<i>ultralätt flygplan:</i>	flygplan som konstruerats för att fylla konstruktionskraven enligt BCL-M 5.4 (LFS 1992:30).

Villkor för påbörjande av utbildning

3 § Eleven ska senast när en praktisk utbildning enligt dessa föreskrifter inleds ha erhållit medicinskt intyg lägst klass 2 enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2008:2) om medicinska undersökningar för certifikat och behörighetsbevis samt auktorisationer för flygläkare och flygmedicinskt centrum samt elevtillstånd enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:1) om allmänna bestämmelser för certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis. Elevtillståndet kan erhållas tidigast vid fyllda 16 år.

Klassindelning

4 § Ultralätta flygplan (UL) är indelade i följande klasser:

1. klass A
2. klass B.

Villkor för utfärdande av certifikat

Allmänna krav

5 § En sökande ska ha uppnått en ålder av minst 17 år.

6 § En sökande ska ha ett gällande elevtillstånd och ett gällande medicinskt intyg lägst klass 2 enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2008:2) om medicinska undersökningar för certifikat och behörighetsbevis samt auktorisationer för flygläkare och flygmedicinskt centrum samt uppfylla de allmänna villkoren för utfärdande av certifikat enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:1) om allmänna bestämmelser för certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

7 § En sökande ska ha en flygradiotelefonibehörighet utfärdad av Luftfartsstyrelsen och uppfylla språkraven enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:1) om allmänna bestämmelser för certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

Godkännande av utbildningshandbok och flygskolor för ultralätta flygplan (UL)

8 § En utbildningshandbok för ultralätt flygplan (UL), framtagen av en flygskola, ska vara godkänd av Luftfartsstyrelsen vad avser de delar som regleras i dessa föreskrifter.

Teoretiska krav

9 § En sökande ska ha genomgått teoretisk utbildning vid godkänd flygskola för ultralätta flygplan (UL) enligt godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan. Sökanden ska vid skriftligt prov anordnat av flygskolan visat sig ha nödvändiga kunskaper i nedanstående ämnen:

1. flygsäkerhetsnormer innefattande bestämmelser för flygning med ultralätta flygplan
2. navigation
3. meteorologi
4. aerodynamik och flyglära
5. flygmaterielkännedom
6. prestanda, massa och balans

7. människans förutsättningar och begränsningar
8. flygradiotelefoni och språkrav.

Detaljkraven framgår av godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan.

En sökande som har ett giltigt certifikat för flygplan uppfyller de teoretiska kraven och behöver inte avlägga teoriprov.

Praktiska krav

10 § En sökande ska ha genomgått praktisk utbildning vid godkänd flygskola för ultralätta flygplan (UL) och under utbildningen erhållit minst 20 timmars flygtid. Av dessa ska minst 5 timmar och minst 30 starter och landningar vara förvärvade under ensamflygning med ultralätta flygplan av den klass som behörigheten ska omfatta. Minst 2 av dessa timmar ska utgöras av distansflygning inkluderande minst 1 flygning av minst 50 nautiska mil (NM) längd med landning på en i förhand bestämd flygplats, startflygplatsen oräknad.

Vid ensamflygning ska sökanden ha ensamflygarbevis, utfärdat av flygskolan.

11 § Utbildningen får förkortas enligt den utbildningsansvariges bedömning för sökande som antingen

1. har erhållit utbildning på ultralätta flygplan (UL) utomlands,
2. har eller har haft förarcertifikat för flygplan, helikopter eller segelflygplan,
3. har eller har haft en pilotlicens för hängglidare vid utbildning till ultralätta flygplan klass A, eller
4. har genomgått militär flygförarutbildning.

12 § Den grundläggande delen av utbildningen till ultralätt flygplan (UL) ska vara genomförd på tvåsitsigt ultralätt flygplan med UL-instruktör. Del av utbildningen till klass B kan fram till ensamflygarnivå få genomföras på flygplan eller motorsegelflygplan under förutsättning att instruktören har behörighet att utbilda på respektive kategori.

13 § Detaljkraven för den praktiska utbildningen framgår av godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan (UL).

14 § Efter genomförd utbildning ska sökanden avlägga praktiskt prov vid godkänd flygskola, enligt program i godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan (UL).

15 § Endast den som genomgått utbildning till UL-instruktör enligt godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan (UL) är behörig som lärare/instruktör för respektive klass och får vara UL-instruktör vid praktisk utbildning. Utbildningskrav för UL-instruktör framgår av Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:8) om utbildning till instruktör i avancerad flygning med flygplan, segelflyglärare, UL-instruktör och FB-instruktör.

16 § Ultralätta flygplan (UL) klass B får flygas av innehavare med giltigt certifikat för flygplan under förutsättning att

1. det medicinska intyget lägst klass 2 är giltigt,
2. klassutbildning på ultralätta flygplan klass B. Omfattning av utbildningen fastställs av utbildningsansvarig,
3. godkänt praktiskt prov har avlagts inför ansvarig utbildare, och
4. kraven i 21-26 §§ tillämpas.

Behörigheten att få flyga ultralätta flygplan ska, efter ansökan till Luftfartsstyrelsen, föras in i sökandens certifikat för flygplan. Intyg på genomgången utbildning som utfärdats av flygskolan ska bifogas ansökan.

17 § Ett elevtillstånd och certifikat för ultralätta flygplan (UL) utfärdas och förnyas med en längsta giltighetstid på 5 år.

LFS 2008:7

Villkor för förnyelse av certifikat

18 § En sökande ska uppfylla de allmänna villkoren för förnyelse av certifikat enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:1) om allmänna bestämmelser för certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

19 § En sökande ska inneha giltigt medicinskt intyg lägst klass 2 enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (LFS 2008:2) om medicinska undersökningar för certifikat och behörighetsbevis samt auktorisationer för flygläkare och flygmedicinskt centrum.

20 § En sökande ska inneha giltig flygradiotelefonibehörighet och uppfylla språkkraven enligt Luftfartsstyrelsens föreskrifter (LFS 2008:1) om allmänna bestämmelser för certifikat, auktorisationer och behörighetsbevis.

Krav på flygerfarenhet/kompetenskontroll (PC)

21 § För att få tjänstgöra som pilot på ultralätta flygplan (UL) ska piloten under de närmast föregående 12 månaderna dels ha utfört minst 12 starter och landningar med ultralätt flygplan, dels ha en sammanlagd flygtid av minst 12 timmar på någon kategori av luftfartyg.

22 § Om kraven på flygtid och antal starter och landningar inte är uppfyllda, krävs kompletterande utbildning vid godkänd flygskola samt kompetenskontroll (PC). Kompetenskontroll ska utföras inför UL-instruktör och antecknas i flygdagboken av UL-instruktören.

23 § Omfattningen av den kompletterande utbildningen fastställs av ansvarig utbildare vid godkänd flygskola.

24 § Följande begränsningar gäller:

1. Certifikatinnehavaren får endast flyga den klass han eller hon utbildats på, klass A eller B.
2. Passagerare får medföras endast om föraren har
  - a) erhållit ytterligare minst 10 timmars flygtid på UL-certifikat sedan certifikatet för ultralätt flygplan har utfärdats,
  - b) utfört minst 3 starter och landningar med aktuell klass under de senaste 90 dagarna.
3. Ultralätta flygplan i sjöversion får flygas endast efter det att kompletterande utbildning genomförts enligt godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan vid godkänd flygskola. Teoretiskt och praktiskt prov ska avläggas inför flygskolan. Tilläggsutbildningen ska antecknas i flygdagboken av ansvarig utbildare.

Utbildning på ny klass eller typ

25 § En certifikatsinnehavare ska genomgå teoretisk och praktisk utbildning på varje ny klass eller typ av ultralätt flygplan (UL). Utbildningen ska genomföras enligt godkänd utbildningshandbok för ultralätta flygplan.

Utbildningen ska hållas av UL-instruktör med utbildning i aktuell klass.

26 § En anteckning om att piloten utbildats och godkänts att föra ny klass eller typ av ultralätt flygplan (UL) ska föras in av UL-instruktören i pilotens flygdagbok.

Undantag

27 § Luftfartsstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

Övergångsbestämmelser

1. Denna författning träder i kraft den 1 mars 2008.
2. Certifikat och elevtillstånd som utfärdats enligt äldre föreskrifter gäller fortfarande för den giltighetstid som framgår av respektive handling.
3. Om ett certifikat som har utfärdats före den 1 mars 2008 har varit ogiltigt i mer än 12 månader, ska den sökande genomgå kompletterande utbildning vid godkänd UL flygskola och därefter avlägga ett förnyat praktiskt prov.
4. Om ett certifikat som har utfärdats före den 1 mars 2008 har varit ogiltigt i mer än 36 månader när denna författning träder i kraft, ska den sökande genomgå kompletterande utbildning vid en godkänd flygskola samt avlägga ett förnyat teoretiskt och ett förnyat praktiskt prov.
5. En innehavare av certifikat för flygplan som har dokumenterad erfarenhet av flygning med UL klass B före den 1 mars 2008 kan före den 1 mars 2009 ansöka om att få klassen UL införd i certifikatet utan krav på utbildning eller praktiskt prov. Kraven i 21-26 §§ tillämpas.
6. Om det i föreskrifter hänvisas till BCL-C 2.10 Förarcertifikat – UL (ultralätt flygplan), som enligt LFS 2008:9 upphävts, tillämpas i stället denna nya författning.

På Luftfartsstyrelsens vägnar

NILS GUNNAR BILLINGER

Kaj Skärstrand